

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické
univerzity Brno

5 • 2019

Veterinární studijní programy na VFU

PŘÍSNÝ ZÁKAZ
NA SOCHU KONĚ
MAGDOLINA VON HUBER

téma

- Cesta k současnému veterinárnímu studijnímu programu na VFU Brno **1**
V. Večerek
- Beseda o veterinárním curricula na VFU Brno **10**
V. Večerek
- Příprava strategie výzkumu VFU Brno pro další období **12**
V. Celer
V. Večerek

informace

- Mezinárodní jednání vedoucích pracovníků v oblastech veterinární medicíny psů a koček v Mnichově v Německu **14**
M. Crha
- Rektor na sněmu Komory veterinárních lékařů ČR **15**
V. Večerek

fakulty

49. Lenfeldovy a Höklovky dny **16**
Z. Javůrková
- Výzkum šířících se a exotických druhů klíšťat přináší překvapivé výsledky **17**
L. Divišová
- Úspěch týmu farmaceutů v soutěži Angelini University Award! **18**
J. Elbl
T. Ambrus
- Imatrikulace na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno **19**
M. Crha
T. Ambrus
J. Doležalová
- Počty studentů a absolventů v období let 2014 až 2018 **20**
V. Večerek

události

- Veterinární půlení **22**
V. Večerek

Čeští veterináři pracují na unikátním projektu záchrany nosorožců severních – umělé oplodnění může zachránit již de facto vyhynulý druh **23**

rektor VFU

VFU Brno získává muzeální předměty od svých učitelů i kolegů z praxe **24**

V. Večerek

Příměstský tábor pro děti zaměstnanců na VFU **25**

Chodníček

28. sezóna putování s Exodem **26**

J. Kubemát

personalistika

Kancléři na VFU Brno **28**

V. Večerek

Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem na VFU Brno v období 2014 až 2018 **29**

MVDr. Radka Dobšíková, Ph.D. úspěšně habilitovala na VFU Brno **30**

redakce

Ing. Petr Maršálek, Ph.D. habilitoval na VFU Brno **31**

redakce

Veterinární lékaři – váleční veteráni – zahraniční mise **32**

K. Kovařík

horizonty

Za kobyším mlékem **34**

L. Steinhäuser

VITA UNIVERSITATIS

časopis Veterinární
a farmaceutické univerzity Brno

5 ▸ **2019**
XII. ročník

Vydává:

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno
Palackého tř. 1946/1, 612 42 Brno

Vychází:

6x ročně

Redakční rada:

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA – předseda
PharmDr. Tünde Ambrus, Ph.D.
Ing. arch. Gabriela Chmelařová
Mgr. Jana Doležalová
prof. MVDr. Jaroslav Doubek, CSc.
MVDr. Karel Kovařík
Karolína Michalčáková

Redakce:

Tel.: 541 562 010, 724 321 352
vfuv@vfuv.cz

Sazba:

Martina Petrová, 608 740 583

Jazyková korektura:

Eva Bublová

Tisk:

Tiskárna Didot, spol. s r.o.
www.tiskarna-didot.cz

Reg. č.: MK ČR E 18254
ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 6/19:

4. 12. 2019

Příští číslo vyjde:

20. 12. 2019

Za obsah dodaných textů odpovídají autoři

© Veterinární a farmaceutická univerzita Brno

Košský Pokémon je symbolem letošního půlení 2019
foto: V. Večerek

Cesta k současnému veterinárnímu studijnímu programu na VFU Brno

► Založením Vysoké školy zvěrolékařské v Brně dne 12. prosince 1918 započala historie veterinárního vzdělávání v českých zemích. Výuka v Brně v areálu určeném pro veterinární vzdělávání v Králově poli byla zahájena dne 17. listopadu 1919.

4letý studijní program (1919)

Studijní program byl převzat z Vídně (pocházel z roku 1887), kde se do té doby uskutečňovalo veterinární vzdělávání pro převážnou většinu studentů z českých zemí před rokem 1918. Tento studijní program byl 4letý a v jeho průběhu se skládaly tři souhrnné státnice, úspěšný absolvent získal titul zvěrolékař (Med. Vet.). Po dokončení zvěrolékařského vzdělání se absolvent mohl přihlásit k vykonání

doktorské zkoušky konané podle rigorózního řádu (pocházel z roku 1908) a po úspěšné doktorské zkoušce absolvent obdržel titul doktor veterinárního lékařství (MVDr.).

5letý studijní program (1936)

V roce 1936 bylo zahájeno studium podle nového studijního programu, studium bylo prodlouženo na 5 roků a v jeho průběhu se skládaly 3 souhrnné státnice. Po úspěšném absol-

vování studia mohl absolvent vykonat doktorskou zkoušku a získat titul doktor veterinárního lékařství (MVDr.).

V roce 1939 v důsledku okupace Československa bylo nařízeno uzavření vysokých škol. Vysoká škola veterinární tak byla uzavřena dne 17. 11. 1939, 20 let na den přesně po zahájení výuky zvěrolékařství v českých zemích.

Po ukončení druhé světové války byla Vysoká škola veterinární znovu otevřena a výuka byla zahájena 1. června 1945. Prioritou bylo urychlené dokončení studia u těch studentů, kteří nemohli dokončit svá studia v důsledku uzavření vysoké školy v průběhu války, a zahájení výuky pro další studenty.

Společenská změna v únoru 1948 vedla k politizaci výuky na vysokých školách, a tím také na Vysoké škole veterinární v Brně. Do studijního programu byla od školního roku 1948/1949 začleněna výuka marxismu-leninismu, od roku 1950 výuka tělesné výchovy a od roku 1951 vojenská výchova. Studijní program byl stále pětiletý s možností přihlásit se po jeho ukončení k vykonání doktorské zkoušky a získání titulu MVDr.

5,5letý studijní program (1953)

V roce 1953 vyšel nový vysokoškolský zákon, na základě něhož se studium prodloužilo na 5,5 roku a na závěr studia se skládala jedna souhrnná státnice. Absolvent získával titul promováný veterinární lékař, od roku 1962 pak promováný veterinář, a od roku 1966 doktor veterinářství (MVDr.) (ti-

Výuka morfologie je soustředěna do prvního ročníku studia

Výuka chorob přežvýkavců na Klinice chorob přežvýkavců

tul MVDr. byl předchozím absolventům přiznán zpětně). V roce 1961 bylo zřízeno dálkové studium, které však pro nezájem bylo v roce 1968 zrušeno.

5,5letý studijní program veterinárního lékařství a 5letý studijní program veterinární hygieny (1975) a pregraduální specializace ve veterinární medicíně

V roce 1975 byl obor veterinární lékařství rozdělen na dva obory, a to obor všeobecné veterinární lékařství, trvající 5,5 roku a obor veterinární lékařství – veterinární hygiena, trvající 5 roků, od roku 1976 pak bylo zřízeno dálkové studium veterinární hygieny s délkou studia 6 roků. Studium bylo zakončováno souhrnnou státnicí a všichni absolventi získávali titul doktor veterinářství (MVDr.).

Studium bylo koncipováno jako specializační, tzn. že absolventi oboru všeobecného veterinárního lékařství byli orientováni na klinickou veterinární medicínu a nepředpokládalo se jejich uplatnění v hygieně potravin, u absolventů veterinární hygieny se předpokládalo uplatnění

v hygieně potravin a nepředpokládalo se uplatnění v klinické veterinární medicíně.

5letý studijní program (1980)

V roce 1980 vyšel nový vysokoškolský zákon, který zkrátil studium (v rámci národohospodářských úspor) na 5 roků ve všech oborech, studium bylo zakončeno souhrnnou státnicí a udělovaný titul byl doktor veterinární medicíny (MVDr.). Dálkové studium veterinární hygieny pokračovalo jako pětileté studium a zrušeno bylo po roce 1990. V této době bylo zřízeno na vysoké škole také studium tropické veterinární medicíny, které po roce 1990 zaniklo.

6letý studijní program (1990) a pregraduální diferenciaci ve veterinární medicíně (ukončení pregraduální specializace)

V roce 1990 vznikl na vysoké škole nový studijní program pro obor všeobecné veterinární lékařství na 6 roků a pro obor veterinární hygiena a ekologie na 6 roků. V studijním programu byla zrušena výuka marxismu-leninismu, vojenská výchova pro muže

a obrana socialistického státu pro ženy a později také povinná tělesná výchova. Po roce 1990 bylo ukončeno studium dálkové formy (veterinární hygiena) a studium tropické veterinární medicíny. Studium bylo zakončováno jednou státnicí, ale rozloženou do dílčích státních zkoušek skládaných v průběhu celého šestého ročníku. Návrh nového vysokoškolského zákona z roku 1990 ujednocoval přiznávání titulů na vysokých školách a předpokládá proto pro absolventy veterinární medicíny titul Mgr., tak jako pro všechny ostatní obory. Po jednáních vedených zástupcem Vysoké školy ve-

Praktické Vyšetřování zvířat na klinice chorob koní je běžnou součástí výuky

terinární na MŠMT byl návrh změněn na titul doktor veterinární medicíny (MVDr.), stejně tak jako pro humaní lékaře, kde byl návrh změněn na titul MUDr.

Studium bylo koncipováno jako diferenciací (nikoli specializační), tzn. že studium v oboru veterinárního lékařství bylo doplněno o výuku hygieny potravin a studium v oboru veterinární hygieny a ekologie bylo doplněno o výuku klinickou, absolventi obou oborů mohli působit v jakémkoli oboru veterinární medicíny (multikompetentní absolvent).

ZMĚNY VE STUDIJNÍM PROGRAMU VETERINÁRNÍ LÉKAŘSTVÍ A VETERINÁRNÍ HYGIENA A EKOLOGIE OD ROKU 1990

Studijní program se od roku 1990 vyvíjel a v průběhu uplynulých třiceti let došlo k řadě významných změn v jeho sestavení i v jeho realizaci.

Studijní program v roce 1989

V roce 1989 studijní program zahrnoval poměrně širokou výuku základních předmětů a předmětů chovu zvířat, výuka preklinických předmětů byla zaměřena jen na některé předměty, klinická výuka byla orientována téměř výhradně na hospodářská zvířata – skot a další přežvýkavce, prasata a drůbež, zatímco pro koně a zájmová zvířata byla vyučována okrajově (bylo dáno orientací na velkochovy hospodářských zvířat a okrajovým zájmem obyvatel o specializovanou veterinární medicínu vysoké úrovně pro psy, kočky a další zájmová zvířata a koně). Hygiena potravin byla vyučována zvláště v oboru hygiena potravin velmi široce a kvalitně a byla specifitou brněnské veterinární vysoké školy. V studijním programu byly před-

Ortopedie velkých zvířat má ve studiu odpovídající výukový prostor

Stomatologická problematika je jednou z mnoha specializovaných problematik, které jsou součástí výuky studentů

měty marxismu-leninismu, tělesné výchovy, vojenské přípravy a obrany socialistického státu. Interní klinické vzdělávání disponovalo jen omezeným počtem pacientů a odkazovalo zejména na velkochovy, počet interních pacientů zájmových zvířat a koní byl nízký. Výuka na modelech zvířat a orgánů byla výjimečná, výuka se zvířaty podporovala dominantní postavení skotu a prasat ve výuce i v praxi. Zvláště významné postavení měly infekční choroby a epizootologie (bylo dáno potřebou ochrany velkochovů před nákazami). Ochrana zvířat a pohoda zvířat nebyly ještě vyučovány (tato součást veterinární medicíny teprve vznikala jak u nás, tak v Evropě). Externí praxe byla omezená a byla odkázána na praxi po studiu, kdy téměř každý absolvent byl zařazen do půlroční stáže u svého zaměstnavatele, kde absolvoval praxi u různých zaměřených součástí veterinární péče (praktická terénní veterinární činnost u hospodářských zvířat, veterinární péče o zájmová zvířata ve veterinárních nemocnicích a ambulan-

cích, diagnostická laboratorní činnost a patologie na státních veterinárních ústavech, hygienická veterinární činnost na jatkách, veterinární dozorná činnost na veterinárních správách, případně prosektorská činnost ve veterinárních asanačních ústavech). Studijní programy byly koncipovány jako pregraduální specializace, tzn. že absolventi oboru všeobecného veterinárního lékařství byli orientováni na klinickou veterinární medicínu (tzn. že měli jen velmi omezenou výuku hygieny potravin) a nepředpokládalo se jejich uplatnění v hygieně potravin, u absolventů veterinární hygieny se předpokládalo uplatnění v hygieně potravin (tzn. že měli jen velmi omezenou výuku klinik) a nepředpokládalo se uplatnění v klinické veterinární medicíně.

Studijní program po roce 1989 do roku 2004

V roce 1990 se změnou ve společnosti vyvstala potřeba změny veterinárního studijního programu, vytváření nového studijního programu se ujal prof.

Hořín, který disponoval v té době asi nejkompexnějšími poznatky o studijních programech v zahraničí.

Studium bylo koncipováno jako veterinární lékařství vycházející z poznatků výuky na evropských veterinárních vysokých školách. Výuka byla prodloužena z pěti na 6 roků (zahrnující potřebu praxe u veterinárních lékařů před závěrečnou státnicí), byla organizována podle jednotlivých druhů zvířat (podle filozofie,

Předoperační přípravy pacientů se účastní studenti

že veterinární lékaři v praxi vykonávají svoji činnost v odlišnostech vycházejících z daného druhu zvířat), byly uspořádány předměty chovu zvířat a preklinické tak, aby odpovídaly požadavkům evropské směrnice k veterinárnímu vzdělávání, byla rozšířena klinická výuka, byl položen základ klinik na univerzitě podle druhů zvířat umožňující provozování klinické činnosti na klinikách univerzity a umožňující tak výuku studentů na pacientech, do výuky veterinárního lékařství byla vrácena výuka hygieny potravin (v rámci zrušení pregraduální specializace a zachování

Reprodukce zvířat má pro výuku klinické zázemí na univerzitě

multikompetence absolventa veterinárního lékařství), výuka v jednotlivých ročnících byla zkrácena na 25 až 28 hodin týdně k vytvoření prostoru pro mimouniverzitní studium a externí praxe studentů v průběhu semestru u praktických veterinárních lékařů (k získání praxe a dovedností od praktických veterinárních lékařů, kdy univerzita nemůže realizovat dlouhodobou individuální výuku každého studenta s pacienty na klinikách), byl vytvořen systém předstátnicových praxí u veterinárních lékařů (k získání zkušeností a dovedností tak, aby absolvent mohl po ukončení studia vstoupit hned do praxe bez dodatečných stáží po absolvování vysoké školy), byl koncipován zcela nově systém závěrečné státnice na systém jejího rozložení do dílčích státnicových zkoušek a vytvoření tří směrů státní zkoušky: klinického, hygieny potravin a státní správy (infekční choroby a legislativa), přičemž volbou klinických státnic podle druhu zvířat byla realizována pregraduální klinická diferenciací absolventa.

Studijní program veterinární hygieny a ekologie v zásadě zavedl obdobné změny v studijním programu, a vytvářel analogii studijního programu se zaměřením na hygienu potravin.

Prověření změn uskutečněných v roce 1990 nastalo v roce 1995, kdy oba veterinární studijní programy prošly mezinárodním posouzením komisí expertů v rámci mezinárodní evaluace organizované Evropskou asociací veterinárních fakult a univerzit (EAEVE). Fakulta veterinárního lékařství byla posouzena jako standardní veterinární fakulta plně vyhovující evropským požadavkům na veterinární studijní program. Studijní program veterinární hygieny a ekologie byl označen za asi vůbec nejlepší studijní program v oblasti bezpečnosti potravin v Evropě vůbec, nicméně v rozsahu klinické výuky bylo konstatováno, že existuje velmi malý nedostatek 150 a 200 hodin klinické výuky, které je nezbytné do výuky zařadit pro uznání tohoto studijního programu za standardní evropský veterinární studijní

Zobrazovací diagnostika v současném studijním programu má velmi významné postavení

program vedoucí k multikompetenci veterinárního absolventa. Potřebné změny ve studijním programu byly uskutečněny v roce 2001 a v roce 2002 byl studijní program veterinární hygieny a ekologie uznán za standardní veterinární studijní program splňující požadavky evropské směrnice a požadavky EAEVE. V roce 2004 při vstupu České republiky do Evropské unie tak oba studijní programy splňovaly všechny evropské požadavky na veterinární studijní programy dané vyspělými veterinárními vysokými školami v Evropě.

Studijní program po roce 2004

V roce 2004 absolvovaly oba veterinární studijní programy mezinárodní posouzení v rámci II. evaluace.

Závěr tohoto posouzení konstatoval, že studijní program veterinární lékařství splňuje evropské požadavky na veterinární studijní programy, přičemž základním koncepčním do-

poručením bylo rozšířit a prohloubit orientaci na zájmová zvířata (přejít od preference hospodářských zvířat k preferenci zvířat zájmových a koní).

Studijní program veterinární hygieny a ekologie byl posouzen, že splňuje evropské požadavky na veterinární studijní programy, přičemž základním koncepčním doporučením bylo vedle uskutečňování diferenciací v hygieně potravin dále rozšířit a prohloubit orientaci na hospodářská zvířata (zejména skotu, prasat a drůbeže).

Celkově bylo konstatováno, že existuje příkladná diferenciací ve veterinárním vzdělávání na univerzitě realizovaná výukovými směry zaměřenými na klinickou veterinární medicínu a na bezpečnost potravin.

Výsledky evaluace vedly ke změnám v studijních programech jak veterinárního lékařství, tak veterinární hygieny a ekologie realizované zejména změnou ve studijních programech v roce 2012.

Studijní program po roce 2013

V roce 2013 veterinární studijní programy absolvovaly III. mezinárodní evaluaci veterinárního vzdělávání. Do této evaluace vstupovaly se změnami studijního programu uskutečněnými v roce 2012.

U obou studijních programů bylo curriculum charakterizováno následovně. Studijní programy se uskutečňovaly v délce 6 roků (12 semestrů).

Studijní program zahrnoval uskupení předmětů do skupin určených SOP EAEVE (základní předměty, předměty chovu zvířat, předměty preklinické, předměty klinické, předměty hygieny potravin, předměty profesní přípravy), curriculum obsahovalo všechny předměty určené SOP EAEVE a pokrývalo všechny oblasti určené evropskou směrnicí, SOP EAEVE, a národními předpisy tak, aby absolvent mohl vykonávat praxi ve všech oblastech veterinární medicíny.

Odběry vzorků (mléka) jsou zařazeny do výuky řady klinických předmětů

Z curricula byly odstraněny všechny nadbytečné předměty, byly zkráceny předměty základních oborů (např. chemie, fyzika atd.), předměty základních preklinických oborů byly posunuty do nejnižších ročníků a získaný časový prostor v curricula byl využit pro posun předmětů klinik do nižších ročníků (z 5. ročníku do 4. ročníku a částečně i do 3. ročníku) a pro rozšíření klinické výuky a zavedení povinné výuky nemocí u všech druhů zvířat (psi, kočky, koně, ptáci, plazi a malí savci, skot a další přežvýkavci, prasata, drůbež, ryby, včely, zvěř, a pro FVHE povinné a pro FVL nepovinné králíci a kožešinová zvířata).

V curricula byla uspořádána výuka hygieny potravin. Byla zvýrazněna výuka etologie, welfare a ochrany zvířat.

Do výuky byly samostatně začleněny DOS (dovednosti prvního dne), tj. výuka zásadních dovedností absolventa, umožňující jeho vstup do praxe první den po ukončení studia na vysoké škole.

Curriculum obsahovalo externí stáže na klinikách (ambulantní, hospitalizační, pohotovostní).

V curricula byly vymezeny předměty povinné (předměty SOP EAEVE), předměty povinně volitelné (4 předměty) umožňující další prohlubování studia v oblasti, kterou si student zvolí, a předměty volitelné (předměty související s veterinární medicínou a sport).

Výuka předepisovala povinnost absolvovat externí praxe v laboratorní diagnostice (SVÚ), v hygieně po-

travin (prohlídka na jatkách), v činnosti státní veterinární správy (KVS).

Systém výuky byl organizován na principu kreditového systému, který do jisté míry rozvolňoval studium k jeho úspěšnějšímu zvládnutí studenty.

Systém státnic byl uspořádán do třech bloků: dílčí státnice zaměřené na klinickou veterinární medicínu, dílčí státnice zaměřené na hygienu potravin a dílčí státnice zaměřená na státní správu (infekční choroby zvířat, legislativa a státní správa a administrativní) dávající kompetenci absolventovi uplatnit se ve všech oblastech veterinární medicíny. Součástí přípravy na státnice v 6. ročníku byla určena obsáhlá externí výuka u praktických veterinárních lékařů.

Součástí curricula byl systém diferenciací (nikoli specializace), tj. při zachování multikompetence v uplatnění každého absolventa byla poskytována diferenciací (odlišení, prohloubení v určité oblasti veterinární medicíny). Studijní program veterinární lékařství obsahoval diferenciaci do klinické veterinární medicíny (výuka hygieny potravin byla snížena na nezbytný rozsah vyžadovaný úrovní multikompetence), a to zejména s orientací na zájmová zvířata (výuka klinik zájmových zvířat byla rozšířena) a v 6. ročníku nabízel ve třech klinických státnicích možnost volby jejich zaměření podle druhů zvířat (choroby psů a koček, choroby koní, choroby exotických zvířat, choroby přežvýkavců, choroby prasat, choroby drůbeže aj.). Studijní program veterinární hygieny a ekologie obsahoval diferenciaci do veterinární medicíny hygieny potravin a chorob hospodářských zvířat (výuka hygieny potravin byla zvýšena na rozsah velmi hlubokého veterinárního hygienického vzdělání a byla rozšířena výuka chorob přežvýkavců a prasat), v 6. ročníku byly určeny tři hygienické státnice (hygieny a technologie masa, masných výrobků, hygieny mléka a mléčných výrobků, veterinární ochrana veřejného zdraví) a dále klinická státnice (choroby přežvýkavců a prasat).

Mezinárodní evaluace veterinárního vzdělávání v roce 2013 konstatovala, že studijní program veterinární lékařství i studijní program veterinární hygieny a ekologie splňují evropské požadavky na veterinární studijní programy (požadavky směrnice 36/2005/EC, požadavky SOP EAEVE, požadavky vyplývající z evropských trendů na veterinárních vysokých školách v Evropě).

Výsledek evaluace vedl k realizaci studijních programů podle výsledků této evaluace do roku 2019.

Specifitou studia na univerzitě je přítomnost nejen studentů ale také jejich zvířecích společníků

Studijní program v roce 2019

V roce 2019 se v souvislosti s výukou na VFU Brno ve veterinárním studijním programu veterinární lékařství a ve studijním programu veterinární hygieny a ekologie začala připravovat průběžná zpráva o veterinárním vzdělávání na VFU Brno pro EAEVE (Interim report EAEVE).

Kontrolou studijních programů bylo zjištěno, že podle nového členění předmětů do skupin SOP studijní program veterinární lékařství zahrnoval v přímé výuce a extramurální a externí praxi: 199 hodin základních

věd, 173 hodin předmětů chovu zvířat, 1 342 hodin veterinárních specifických předmětů (preklinické předměty), 1 932 hodin klinických předmětů, 405 hodin hygieny potravin a veterinární ochrany veřejného zdraví, 410 hodin externí povinné praxe, 65 hodin ostatních předmětů (nezařazených do SOP – výuka anglického jazyka a ekologie) a 159 hodin povinně volitelných předmětů; tj. celkem 4 684 hodin výuky.

Studijní program veterinární hygieny a ekologie zahrnoval v přímé výuce extramurální a externí praxi:

Zázemím pro klinickou výuku studentů je ambulantní provoz pro pacienty

199 hodin základních věd, 160 hodin předmětů chovu zvířat, 1 341 hodin veterinárních specifických předmětů (preklinické předměty), 1 629 hodin klinických předmětů, 1 039 hodin hygieny potravin a veterinární ochrany veřejného zdraví, 340 hodin externí povinné praxe, 65 hodin ostatních předmětů (nezařazených do SOP – výuka anglického jazyka a ekologie) a 162 hodin povinně volitelných předmětů; tj. celkem 4 936 hodin výuky.

Výuka ve svém obsahu předmětů i rozsahu hodinové výuky odpovídá současným požadavkům SOP EAEVE z roku 2019.

Doporučení pro studijní programy po roce 2019

Z posouzení požadavků SOP EAEVE 2019 pro mezinárodní evaluace veterinárního vzdělávání pro příští období vyplývají některé nové požadavky, které je potřebné zapracovat do studijního programu veterinární lékař-

Pooperační péče o pacienty, na niž se podílí studenti

ství a studijního programu veterinární hygieny a ekologie.

Nově se v požadavcích SOP EAEVE objevila nezbytnost povinného vzdělávání v oblasti řízení zdraví stád. V sou-

časné době je problematika vyučována v rámci předmětů chorob přežvýkavců, chorob prasat a chorob drůbeže a je nabízena jako povinně volitelný předmět se zaměřením na přežvýkav-

ce a na prasata. Vývoj by mohl směřovat k zvýraznění výuky této problematiky do samostatného povinného předmětu Řízení zdraví stád.

Dále byla zařazena SOP EAEVE mezi problematiky povinně vyučované také problematika informační vzdělanosti a zpracování dat. V současné době je problematika vyučována v rámci předmětu Statistika a dále v rámci povinně volitelného předmětu zaměřeného na vypracovávání odborné práce, v jejichž náplni je také problematika informatiky, práce s počítači, zpracování dat a práce s databázemi. Vývoj by mohl směřovat do přehlednějšího uspořádání v rámci vyčlenění této problematiky do povinného předmětu a nebo ucelené součásti již stávajícího předmětu tak, aby bylo zcela zřejmé naplnění požadavku této výuky ve veterinárních studijních programech.

Pro kompletaci problematiky nemocí všech významných druhů zvířat by bylo potřebné přeradit předmět Nemoci králíků a kožesinových zvířat z povinně volitelných předmětů mezi předměty povinné v studijním programu veterinární lékařství (tak, jak je tomu již v studijním programu veterinární hygieny a ekologie).

V rámci trendů rozvoje veterinárního vzdělávání na úrovni EAEVE je stále větší důraz věnován ochraně zvířat proti týrání a pohodě zvířat. V studijním programu obou veterinárních fakult je tato problematika vyučována, nicméně na základě těchto trendů bude pravděpodobně potřebné na tyto vývojové směry reagovat případnou změnou v studijním programu obou veterinárních fakult.

Zájmem z pohledu SOP je také získávání dovedností prvního dne (DOS). V této problematice se za posledních 7 let obsah DOS vyvíjel a měnil, bude proto potřebné porovnat náplně DOS s požadavky SOP

Klinické zázemí zahrnuje také vlastní koně univerzity pro uskutečňování výuky

2019 na dovednosti prvního dne na VFU Brno.

Nenovějším trendem na úrovni EAEVE je zavedení výuky na umělých modelech zvířat, částí těl zvířat, orgánů a tkání pro nácvik např. vakcinací, aplikací léčiv, odběru krve, šití tkání, vyšetřovací techniky v rámci rektální diagnostiky, porodnických dovedností apod. Obě veterinární fakulty tak budou muset položit větší důraz na tuto formu výuky, přičemž tato forma výuky podle SOP nemůže nahradit výuku na klinických pacientech.

Problematickou k úvaze je zvýšení rozsahu přímé klinické výuky s přímou činností studentů se zvířaty zejména u zájmových zvířat. Z pohledu naplnění studijního programu reálné může být rozšíření této formy výuky pravděpodobně v rámci 5. a nebo 6. ročníku studia.

Nové SOP 2019 kladou důraz také na externí praxi. Externí praxe je na obou veterinárních fakultách v současné době povinná a poměrně rozsáhlá, nicméně její uspořádání by mělo vést k prokázání odpovídající externí praxe klinické jak u produkčních zvířat, tak u zájmových zvířat,

a dále také k prokázání praxe preklinické u produkčních zvířat a u zájmových zvířat.

Závěr

Závěrem je možno konstatovat, že současný studijní program obou veterinárních fakult naplňuje požadavky dané evropskou směrnicí 36/2005/EC, požadavky SOP EAEVE, respektuje evropské trendy ve veterinárním vzdělávání a přihlíží k tradicím a zkušenostem veterinární výuky na VFU Brno, a to jak z pohledu studijního programu, tak z pohledu výukového prostředí klinického, pohody zvířat i hygieny potravin na univerzitě. Nicméně vývoj veterinární praxe je přenášen i do veterinárního vzdělávání a na tyto změny reaguje také potřeba úprav v studijním programu při vzdělávání budoucích veterinárních lékařů. V dalším období se proto v rámci veterinárních studijních programů předpokládají menší úpravy tak, aby odpovídaly požadavkům na veterinární vzdělávání určených na evropské i národní úrovni.

text: V. Večerek

foto: autor

Beseda o veterinárním curriculumu na VFU Brno

Rektor Veterinární
a farmaceutické univerzity Brno
prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA
Studenetská rada,
IVSA Brno a absolventi VFU Brno

pořádají debatu na téma "Cesta od roku 1989 k evropskému veterinárnímu studijnímu programu na VFU Brno"

Cesta od roku 1989 k současnému evropskému veterinárnímu studijnímu programu na VFU Brno

14.11. / 12:30
posluchárna malých zvířat

PROGRAM

- významné změny ve veterinárním studijním programu od roku 1989
- současný veterinární studijní program
- dotazy studentů a dalších účastníků (i anonymní) i veterinárnímu studijnímu programu
- možnosti další modernizace současného veterinárního studijního programu

www.vfu.cz

Pozvání na besedu o veterinárním studijním programu

V letošním roce 2019 uplynulo 100 let od zahájení výuky na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno, uplynulo také 30 let od změn ve společnosti, které vedly k zásadní přeměně veterinárního studia na univerzitě, a magických 7 let od poslední významné úpravy veterinárního curriculumu na VFU Brno.

Uvedená výročí týkající se veterinárního studijního programu na univerzitě vedly k záměru svolání besedy nad současným veterinárním studijním programem na univerzitě s prostorem pro zamyšlení vedoucím k případným úpravám v jeho realizaci.

Beseda se uskutečnila dne 14. listopadu 2019 v posluchárně Kliniky chorob psů a koček. Besedy se účastnili studenti českého i anglického studijního programu obou veterinárních fakult, učitelé, především však představitelé klinik, ústavů a garanti předmětů, a také představitelé veterinární praxe. Hosty besedy byli rektor a prorektor, děkani a proděkani veterinárních fakult a dále prezidentka Komory veterinárních lékařů České republiky a ředitel Výzkumného ústavu veterinárního lékařství v Brně.

Účastníky besedy přivítal rektor univerzity prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA a požádal prorektora prof. MVDr. Vladimíra Večerka, CSc., MBA o prezentaci. Prorektor ve svém vystoupení shrnul vývoj veterinárního studijního programu na VFU za uplynulých 100. let, charakterizoval současné veterinární studijní programy na VFU, shrnul evropské veteri-

nární trendy ve vývoji veterinárního curricula v Evropě, požadavky na veterinární curriculum vyplývající z evropské směrnice 36/2005/EC, zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, požadavky EAEVE (Evropská asociace veterinárních fakult a univerzit) a požadavky vyplývající z SOP EAEVE (Standardní operační postupy pro mezinárodní evaluaci a akreditaci veterinárních studijních programů), a požadavky vyplývající z tradic VFU Brno a českého vysokoškolského prostředí, a v závěru prorektor přiblížil limity vyplývající z financování veterinárního studia ze strany MŠMT.

Poté byl vytvořen prostor pro diskusi, v níž byla debatována problematika výsledků mezinárodní evaluace a akreditace z roku 2013, problematika odlišností v studijním programu veterinární lékařství a veterinární hygiena a ekologie a z nich vyplývající existence dvou fakult FVL a FVHE na VFU Brno, možností případných změn v studijních programech pro další období, uplatnění absolventů a další problematika. Prof. Hořín zdůraznil ve svém vystoupení záměry změny curricula z roku 1990, které přetrvávají v pozitivním smyslu až do dnešních veterinárních studijních programů. V diskusi vystoupila také prezidentka KVL ČR s náměty na obsah DOS (day one skills) ve studiu, MVDr. Raška zdůraznil osobní přístup jednotlivých studentů ke studiu i ve výkonu veterinární profese, MVDr. Nytra komentoval vysokou úroveň klinik a zajištění přístupu studentů k veterinárním pacientům.

Setkání k současnému veterinárnímu studijnímu programu bylo naplněno množstvím informací a konkrétních souvislostí, vysvětlujících strukturu studijních programů, postavení jednotlivých předmětů a státních zkoušek, návaznost na požadavky EAEVE a evropské trendy a v prů-

MVDr. Jahn s pacientem – vítězem Velké pardubické 2018

Jednotka intenzivní péče je součástí klinického zázemí pro výuku veterinárních studentů

běhu prezentace a následné diskuse vznikly náměty na případné úpravy studijních programů, např. ve smyslu zavedení povinné výuky v předmětu řízení zdraví stáda, zavedení povinného předmětu nemoci králíků a kožešinových zvířat na FVL, rozšíření externí klinické výuky k získání

vyšší úrovně praktických zkušeností, možnosti získávání DOS nejen na fakultě, ale také v průběhu praxe u praktických veterinárních lékařů a řada dalších námětů.

text: V. Večerek
foto: autor

Příprava strategie výzkumu VFU Brno pro další období

V posledním období MŠMT zvyrazňuje nezbytnost vypracování strategie výzkumné činnosti na vysoké škole a tento požadavek propojuje s přípravou na vypracování Strategického záměru univerzity pro příští pětileté období. Vysoké školy jsou vedeny k vytvoření rámce záměru tvůrčí činnosti již pro rok 2020 ve svém Plánu realizace strategického záměru univerzity na rok 2020.

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno v návaznosti na požadavek MŠMT připravuje rámec strategie výzkumu pro další období, jehož posláním je prohloubit zázemí pro tvůrčí činnost s uznatelnými výstupy na VFU Brno, motivovat tvůrčí akademické pracovníky i doktorandy k efektivní vědecké a výzkumné činnosti a posílit internacionalizaci výzkumné činnosti na VFU Brno.

Strategie výzkumu pro další období v konzultační fázi se opírá o následujících deset zásadních priorit:

1. Změna struktury doktorských studijních programů s vnitřní modernizací obsahu studia ve smyslu vyšší orientace studia na vědeckou a výzkumnou činnost podporující četnost a kvalitu uznatelných výstupů výzkumné činnosti s účastí doktorandů.
2. Motivace postdoktorandů a akademických pracovníků k intenzivní tvůrčí činnosti ve smyslu individualizace evidence výsledků tvůrčí činnosti a posílení váhy tvůrčí činnosti při jejím oceňování v rámci hodnocení akademických pracovníků (HAP) s přímým dopadem na mzdové ohodnocení pracovníků.
3. Zvýšení důrazu na vytváření kvalitních uznatelných výstupů tvůrčí činnosti s preferencí a vyšším mzdovým oceňováním publikačních výstupů v kvartilech Q1 a Q2.

Prorektor představuje problematiku strategie výzkumu na další období akademickým pracovníkům

4. Projektové přidělování prostředků na výzkum na VFU Brno výzkumným týmům na základě definovaného záměru výzkumu s vymezením metodiky a předpokládaných

výstupů z výzkumné činnosti s oponováním při hodnocení záměrů výzkumných projektů a s obsahovou dosažených výzkumných výsledků.

5. Rozvoj vnitřní grantové činnosti na úrovni výzkumných týmů akademických a výzkumných pracovníků v rámci nově vzniklé Interní tvůrčí agentury (ITA VFU) a na úrovni výzkumných týmů, zejména doktorandů v rámci fungující Interní grantové agentury (IGA VFU).
6. Posílení projektového řízení výzkumu zřízením referátu administrativně poradenského zaměření, a tím vytvoření pracoviště podpory tvůrčích pracovníků vytvářejících a podávajících projekty pro externí grantové agentury včetně možnosti účasti při řešení grantů v rámci zahraničních grantových zdrojů.
7. Zřízení samostatného vysokoškolského výzkumného ústavu v rámci VFU Brno posilujícího excelentní výzkum na univerzitě s předpokladem dlouhodobé udržitelnosti výzkumu realizovaného zejména v rámci CEITEC na VFU Brno.
8. Podpora výzkumných priorit specifických pro oblast veterinárního, hygienického a farmaceutického výzkumu, a to zejména následujícího zaměření:
 - a) problematika patomorfologického, patofyziologického a dalšího preklinického výzkumu ve veterinárním lékařství,
 - b) problematika původců infekčních a parazitárních onemocnění a nálezů zvířat,
 - c) problematika chorob psů, koček a dalších zájmových zvířat,
 - d) problematika chorob koní, přežvýkavců, prasat, drůbeže a dalších hospodářských zvířat,
 - e) problematika chorob volně žijících zvířat,
 - f) problematika ochrany zvířat, welfare a etologie včetně působení stresorů a toxinů na zvířata,
 - g) problematika zdravotní nezávadnosti, hygieny a kvality potravin,

Špičkové přístrojové zázemí je základem úspěšného moderního výzkumu – magnetická rezonance na klinice

- h) problematika přírodních a chemických léčiv,
- i) problematika technologie léčiv,
- j) problematika působení léčivých látek v organismu zvířat a člověka,
- k) problematika veterinární molekulární biologie,
- l) problematika experimentální klinické veterinární medicíny.
9. Rozvoj tvůrčích aktivit orientujících se na tvůrčí výstupy určené veterinární, hygienické a farmaceutické praxi.
10. Zvýšení úrovně mezinárodního rozměru tvůrčí činnosti zvýšenou podporou internacionalizace výzkumu VFU Brno zejména na úrovni účasti akademických pracovníků na zahraničních kongresech a konferencích, mobilit akademických pracovníků do zahraničí podporující mezinárodní tvůrčí spolupráci, na úrovni podpory spo-

lečného výzkumu se zahraničními pracovišti s důrazem na společné uznatelné výstupy z této tvůrčí činnosti a podpora na úrovni meziuniverzitní spolupráce v tvůrčí činnosti v rámci evropského výzkumného prostoru (zejména vymezeného EAEVE) a amerického výzkumného prostoru (zejména vymezeného AAVMA).

Strategie výzkumné činnosti VFU Brno pro další období v jejím naplnění umožní prohloubit tvůrčí činnost VFU Brno ve smyslu zkvalitnění její realizace a dalšího zvýšení úrovně uznatelných výstupů z této činnosti, a také ve smyslu posílení úrovně internacionalizace tvůrčí činnosti univerzity v dalším období.

text: prof. MVDr. Vladimír Celer, Ph.D.
 prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA
 foto: archiv VFU Brno

MEZINÁRODNÍ JEDNÁNÍ VEDOUČÍCH PRACOVNÍKŮ V OBLASTECH VETERINÁRNÍ MEDICÍNY PSŮ A KOČEK V MNICHOVĚ V NĚMECKU

Do Mnichova na podzim 2019 bylo svoláno mezinárodní jednání vedoucích pracovníků v oblastech veterinární medicíny psů a koček (zástupců veterinárních univerzit a fakult, praktických veterinárních lékařů, odborných asociací a firem). Z oblasti vysokého veterinárního školství se tohoto jednání účastnili představitelé veterinárních fakult a univerzit z USA a Evropy, za Českou republiku byli pozváni rektor VFU Brno prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA a děkan Fakulty veterinárního lékařství doc. MVDr. Michal Crha, Ph.D.

Předmětem dvoudenního odborného jednání byla v současné době nejaktuálnější celosvětová témata současného veterinárního lékařství v oblasti nemoci psů a koček, zaměřená na otázky, které bude v nejbližší budoucnosti třeba řešit.

Mezi hlavní body programu patřily:

- nedostatečný počet veterinárních lékařů pro současné potřeby veterinární medicíny ve světě a zajištění kvality veterinární péče,

- klesající obměna veterinárních lékařů v praxi malých zvířat a generační charakteristiky tohoto jevu,
- pohled univerzit na požadované možnosti zvýšení počtu nových (nově promovanych) veterinárních lékařů potřebných na současném trhu práce při celosvětovém nedostatku veterinářů,
- nedostatek veterinárních lékařů v praxích malých zvířat z pohledu odborných asociací,
- uplatnění veterinárních lékařů v průmyslu souvisejícím s poskytováním kvalitní a moderní veterinární péče, výživou a pohodovým životem zvířat,
- co je kvalitní veterinární péče o psy a kočky a jaký význam má pro praktické veterinární lékaře,
- otázky zdraví veterinárních lékařů při výkonu veterinární profese, diagnostika a léčba pacientů „na dálku“ pomocí telekomunikačních technologií (mezi nové oblasti patří tkáňové inženýrství, telemedicina a bioinformatika – technologie genomické revoluce).

Součástí programu byla neformální vzájemná jednání představitelů veterinárního vzdělávání, veterinárních nemocnic, veterinární praxe, odborných veterinárních asociací, a také zástupců firem v USA, Německa, Holandska, Thajska a Číny.

Zástupci VFU Brno a FVL na tomto jednání prezentovali zkušenosti a názory na současné potřeby a trendy dalšího rozvoje moderní veterinární medicíny psů a koček, a také na aktuální otázky veterinárního vzdělávání ve světě z pohledu Veterinární a farmaceutické univerzity Brno.

V rámci setkání byly získány nové poznatky o současných nejaktuálnějších globálních potřebách špičkové veterinární medicíny malých zvířat a poznatky potřebné pro další směřování systému kvality na VFU Brno. Byly rovněž vytvořeny předpoklady pro další mezinárodní spolupráci v oblasti veterinární medicíny psů a koček.

text: doc. M. Crha, děkan FVL

foto: archiv FVL

Účastníci mezinárodního jednání vedoucích pracovníků v oblasti veterinární medicíny psů a koček

Rektor na sněmu Komory veterinárních lékařů ČR

Rektor VFU Brno prof. Nečas se účastnil jednání 28. sněmu Komory veterinárních lékařů České republiky. Sněm se konal 16. listopadu 2019 v Mikulově.

Ve svém vystoupení rektor pozdravil účastníky sněmu KVL jménem Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. V projevu zvýraznil rok 2019 na univerzitě jako rok 100. výročí zahájení výuky na VFU Brno a současně připomenul význam 17. listopadu pro veterinární vzdělávání v České republice, a to jak v roce 1919 souvisejícím se zahájením výuky, tak i v roce 1989 souvisejícím se společenskou změnou, která vedla k zásadní proměně ve veterinárním vzdělávání na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno.

Rektor také pozdravil účastníky sněmu při příležitosti příprav KVL na oslavy 100. výročí založení Komory veterinárních lékařů na českém území v roce 2020.

V kontextu oslav 100. výročí zahájení výuky na VFU Brno a příprav KVL na 100. výročí založení KVL v českých zemích se rektor obrátil na účastníky sněmu a praktické veterinární lékaře a předložil účastníkům rámec prohloubení spolupráce směřující k dalšímu zkvalitňování vzdělávání veterinárních studentů s ještě intenzivnějším zapojením praktických veterinárních lékařů do praktické výuky, k vyššímu zapojení veterinární praxe a KVL do komisí státních rigorózních zkoušek na univerzitě, a také do některých orgánů VFU Brno ovlivňujících další rozvoj veterinárního vzdělávání, a dále předložil představu rozvoje spolupráce ve smyslu organizace společných vzdělávacích kursů VFU a KVL pro praktické veterinární lékaře, a také spolupráci při speci-

Rektor VFU Brno s prezidentkou KVL

Účastníci sněmu KVL

alizačním vzdělávání praktických veterinárních lékařů.

V neformální části jednání se rektor setkal k diskusi s prezidentkou KVL MVDr. Radkou Vaňousovou

a dalšími představiteli KVL a veterinární praxe.

text: V. Večerek

foto: archiv VFU Brno

49. Lenfeldovy a Höklovy dny

Předávání ocenění na konferenci Höklovy a Lenfeldovy dny

Konference Lenfeldovy a Höklovy dny je pořádána na univerzitě již od r. 1968. Její název odkazuje na významné osobnosti historie hygieny potravin. Prof. Lenfeld i doc. Hökl prosazovali uplatňování principů hygieny potravin, o které se opírá i současná evropská legislativa.

Lenfeldovy a Höklovy dny jsou mezinárodní konferencí zaměřenou na zdravotní nezávadnost a kvalitu potravin rostlinného a živočišného původu v celém potravinovém řetězci, včetně oblasti společného stravování. Konference přináší aktuální výsledky výzkumné činnosti, a také poznatky z aplikace těchto výsledků a potravinového práva v praxi. Představuje příležitost k setkání odborníků jak z oblasti výroby, kontroly, hodnocení kvality a bezpečnosti potravin, tak i pracovníků z vědeckých a vzdělávacích institucí, dozorových orgánů a praxe. Odborná část konference je

doplněna setkáním s historií veterinární hygieny potravin.

Při slavnostním zahájení byli všichni účastníci vřele přivítáni paní děkankou doc. MVDr. Bohuslavou Tremlovou, Ph.D. Ta společně s MVDr. Janem Váňou, který zastupoval ústředního ředitele SVS ČR MVDr. Zbyňka Semeráda, udělila ocenění významným osobnostem z oblasti veterinární hygieny.

Pamětní plaketu prof. Dobeše za celoživotní přínos v oboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví a uznání děkanky Fakulty veterinární hygieny a ekologie za dlouholetou činnost v oblasti veterinární hygieny potravin obdrželi:

- za KVS SVS ČR pro Jihomoravský kraj – MVDr. Miluše Pěničková, MVDr. Vladimír Morysek, MVDr. Jaromír Hejl;
- za KVS SVS ČR pro Jihočeský kraj – MVDr. Stanislava Štroblová,

MVDr. Božena Skálová, MVDr. Eva Šolová, MVDr. Lubomír Nezbeda;

- za KVS SVS ČR pro Pardubický kraj – MVDr. Dagmar Píšová;
- za KVS SVS ČR pro Královéhradecký kraj – MVDr. Jaroslav Felkl;
- za KVS SVS ČR pro Kraj Vysočina – MVDr. Eva Hejsková, MVDr. Anna Procházková a MVDr. Helena Košelková;
- za KVS SVS ČR pro Liberecký kraj – MVDr. Miroslava Chaloupková;
- za KVS SVS ČR pro Plzeňský kraj – MVDr. Karel Kobr;
- za KVS SVS ČR pro Středočeský kraj – MVDr. Libuše Černá, MVDr. Jaroslava Langerová;
- za KVS SVS ČR pro Moravskoslezský kraj – MVDr. Dana Hřčková, MVDr. Lenka Vodičková, MVDr. Jitka Sušovská;
- za KVS SVS ČR pro Zlínský kraj – MVDr. Pavel Lisoněk, MVDr. Helena Kopištová;
- za MěVS SVS ČR v Praze – MVDr. Jan Parkan, MVDr. Jana Lösselová
- za KVS SVS ČR pro Ústecký kraj – MVDr. Daniela Hořejší Hlínová

Děkanka Fakulty veterinární hygieny a ekologie také vyslovila uznání a udělila pamětní plaketu prof. Matyáše za celoživotní přínos v oboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví panu MVDr. Jan Hrzalovi z Ústřední veterinární správy Státní veterinární správy České republiky.

V průběhu konference odezněly zajímavé prezentace a účastníci si mohli prohlédnout 51 posterů, které byly prezentovány na dvou dotykových monitorech instalovaných v prostorech auly.

Následující 50. ročník konference se bude konat 14.–15. října 2020.

text: Mgr. Zdeňka Javůrková, Ph.D.
foto: Archiv VFU

VÝZKUM ŠÍŘÍCÍCH SE A EXOTICKÝCH DRUHŮ KLÍŠŤAT PŘINÁŠÍ PŘEKVAPIVÉ VÝSLEDKY

Výzkumný tým složený z veterinárních lékařů, biologů, postgraduálních i pregraduálních studentů z Fakulty veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Parazitologického ústavu/Biologického centra AVČR, Výzkumného ústavu veterinárního lékařství a České zemědělské univerzity v Praze, realizuje projekt, jehož cílem je zapojení široké laické i odborné veřejnosti do mapování šíření klíštěte pijáka lužního a dalších exotických

toucích pohybů lidí a psů po celém území Čech a Moravy. Se změnami výskytu pijáků úzce souvisí rostoucí riziko výskytu psí babeziózy – akutního onemocnění psů“ přibližuje výskyt pijáka Dominika Mažgútová, koordinující práci s veřejností.

Druhý rok projektu Najdi pijáka přinesl, kromě desítek nových lokalit tohoto klíštěte, také další údaje o výskytu exotických klíšťat rodu *Hyalomma*, jejichž nálezy v sousedním Německu a následně v ČR roz-

Klíště

Klíšťata - vzorky

druhů klíšťat. Díky zapojení médií se do pátrání po exotických klíšťatech podařilo zapojit širokou českou veřejnost a během dvou let získal tým stovky nálezů, včetně překvapivě částých nálezů klíšťat pocházejících z jižní Evropy a subsaharské Afriky.

„Výsledky dvou let sledování pijáků ukazují, že jsme v ČR svědky expanze výskytu tohoto klíštěte. Za jeho šíření je zodpovědný především ros-

vířily média loni koncem léta. Další nálezy z letošního roku potvrdily výskyt těchto neobvyklých klíšťat na Plzeňsku, Znojemsku, v okolí Zlína, Teplic a Ústí nad Labem. V místech svého výskytu klíšťata rodu *Hyalomma* přenášejí řadu významných infekčních nemocí lidí i zvířat, včetně Krymžsko-konžské hemoragické horečky. I přes to je ale riziko zavlečení těchto infekcí do ČR minimální, mimo

jiné díky tomu, že dospělci nesají obvykle krev na člověku.

„Díky pomoci široké veřejnosti dnes již víme, že se „obří“ klíšťata rodu *Hyalomma* koncem léta vyskytují v teplejších oblastech Čech a Moravy. Tato klíšťata jsou u nás doposud zřejmě návštěvníky z jihu, kteří přicestovali na sťahovavých ptáčích. Díky metodám sekvenace DNA se nám podařilo potvrdit, že některá z nalezených klíšťat pochází ze subsaharské Afriky. Typickým hostitelem hyalom jsou velcí kopytníci, naprotá většina nálezů z ČR pochází z koní. Tato klíšťata se dají snadno odlišit díky velikosti a příčně pruhovaným končetinám,“ upřesňuje prof. David Modrý, jeden z autorů projektu.

„Rádi bychom touto cestou vyzvali širokou veřejnost i majitele koní a psů: všimněte si věcí kolem sebe a zapojte se do ambiciózního výzkumu, pomozte nám hledat pijáky a exotická klíšťata!“ vyzývá ke spolupráci prof. Modrý.

text: Luisa Divišová

foto: archiv VFU

Účastníci semifinále a finále Angelini University Award

Úspěch týmu farmaceutů v soutěži Angelini University Award!

Angelini University Award! je iniciativa organizovaná farmaceutickou společností Angelini Pharma Česká republika pro studenty českých vysokých škol. Cílem soutěže je podpořit multidisciplinární a v praxi využitelné inovační projekty, podporovat podnikání mladých a zároveň podněcovat studenty k interakci v společensky tolik důležité oblasti – zdraví. Tématem 2. ročníku soutěže Angelini University Award! 2018/2019 bylo „Duševní zdraví – zvyšování kvality života“.

Do soutěže se mohly přihlásit týmy 2 až 5 studentů bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů vysokých škol v ČR, příp. spolu s odborným garantem týmu – akademickým pracovníkem. Z přihlášených projektů vybrala čtyřčlenná porota složená ze zástupců firmy a významných odborníků z praxe deset projektů, které postoupily do semifinále hodnocení.

Semifinále a finále se konalo 19. září 2019 v brněnském VIDA! Science

Centru. Vzhledem k šíři hlavního tématu byly prezentovány velice různorodé projekty, např. mobilní aplikace, meditační program, experimentální projekty týkající se stimulování specifických částí mozku pro léčbu deprese nebo hodnocení vlivu aktivity bakterií v masce na duševní zdraví. Před soutěžícími stál náročný úkol, a to sice během třiminutové prezentace přesvědčit odbornou porotu a následně sedmiminutovou prezentací přiblížit projekt širokému publiku, které hlasovalo ve finále.

Farmaceutická fakulta VFU Brno byla v semifinále soutěže zastoupena dvěma týmy a jejich projekty:

- ▶ PharmDr. Jan Elbl, PharmDr. Martina Holická, odborný garant: doc. Mgr. Jan Muselík, Ph.D. (Ústav technologie léků): „3D tisk lékových forem s obsahem diazepamů pro terapii pacientů závislých na benzodiazepinech“

- ▶ Karin Sedláková, Michaela Králová, Katarína Koniarová (VŠMU), odborný garant: PharmDr. Karel Vašut, Ph.D. (Ústav aplikované farmacie): „Nová média a eliminácia vzniku závislosti na voľne dostupných liečivách“

Mezi pět finálových projektů se probojoval projekt týmu, vedeného Janem Elblem z Ústavu technologie léků naší fakulty, který získal celkové vítězství letošního ročníku soutěže. Na druhé příčce se umístili autoři mobilní aplikace „Nepanikař“ z Vysokého učení technického v Brně. Po loňských a letošních úspěších zástupců fakulty se můžeme těšit na pokračování soutěže – pro třetí ročník, který se vyhláší v říjnu 2019, se organizátoři rozhodli ponechat jako hlavní téma duševní zdraví a přihlášky budou přijímat do konce ledna 2020.

text: Jan Elbl, Tünde Ambrus
foto: archiv Angelini Pharma ČR

IMATRIKULACE NA VETERINÁRNÍ A FARMACEUTICKÉ UNIVERZITĚ BRNO

Rektor VFU předává studentům 1. ročníku Imatrikulační list

IMATRIKULACE NA FAKULTĚ VETERINÁRNÍHO LÉKAŘSTVÍ

Slavnostní imatrikulace studentů 1. ročníku Fakulty veterinárního lékařství se konala v pátek 11. října 2019. V rámci tohoto významného akademického obřadu bylo na Fakultu veterinárního lékařství slavnostně přijato do akademické obce univerzity 137 studentů magisterského studijního programu Veterinární lékařství v českém jazyce a 33 studentů magisterského studijního programu Veterinary Medicine v anglickém jazyce. Imatrikulační slib složili noví studenti před akademickými hodnostáři v univerzitní aule za velké účasti svých nejbližších příbuzných a přátel. Během slavnostního obřadu ke studentům a všem přítomným promluvil rektor VFU Brno prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, který ve svém projevu zdůraznil nejen význam veterinárního vzdělávání ve společnosti, ale také připomenul 100. výročí od zahájení výuky na univerzitě. Kromě již tradičních listin, dokládající zapsání nových studentů do matriky studentů a jejich slavnostní přijetí do akademické

obce univerzity, obdrželi přítomní studenti z rukou rektora prof. MVDr. Aloise Nečase, Ph.D., MBA a děkana FVL doc. MVDr. Michala Crhy, Ph.D. navíc odznak na památku 100. výročí od zahájení výuky na VFU Brno.

text: M. Crha, děkan FVL

IMATRIKULACE NA FAKULTĚ VETERINÁRNÍ HYGIENY A EKOLOGIE

Imatrikulace studentů patří k významným akademickým obřadům, tradičně uskutečňovaným na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno na začátku nového akademického roku. Letošní slavnostní imatrikulace se na VFU Brno konaly v duchu oslav zahájení výuky na Vysoké školy zvěrolékařské před 100 lety. Studenti prvních ročníků Fakulty veterinární hygieny a ekologie složili slavnostní slib studenta a stali se veřejně studenty své alma mater v pátek 11. října v aule VFU Brno. Celkem 328 studentů převzalo imatrikulační list, diplom studenta a odznak Veterinární a farmaceutické univerzity Brno z rukou rektora VFU Brno, prof. MVDr. Aloise

Nečase, Ph.D., MBA. Úspěšné studium všem novým studentům popřála rovněž děkanka Fakulty veterinární hygieny a ekologie doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.

text: J. Doležalová

Představitelé fakulty při Imatrikulaci studentů 1. ročníku

IMATRIKULACE NA FARMACEUTICKÉ FAKULTĚ

Imatrikulace studentů 1. roku studia na Farmaceutické fakultě VFU Brno se konala 11. října 2019 v aule univerzity za účasti rektora VFU Brno a vedoucích představitelů Farmaceutické fakulty – děkanky, proděkanů, předsedy akademického senátu a přednostů ústavů fakulty. V akademickém roce 2019/2020 zahájilo na Farmaceutické fakultě svá studia v magisterském studijním programu Farmacie 187 studentů a v anglickém studijním programu Pharmacy 18 studentů. V rámci slavnostního akademického obřadu nově imatrikulovaným studentům předávali imatrikulační listy a univerzitní odznaky pan rektor prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA a paní děkanka doc. PharmDr. Ing. Radka Opatřilová, Ph.D., MBA.

text: Tünde Ambrus, proděkanka FaF
foto: archiv FVL, FVHE, FaF

Počty studentů a absolventů v období let 2014 až 2018

Počty studentů a absolventů v jednotlivých studijních programech v období 2014 až 2018 oscilovaly okolo dlouhodobých středních hodnot. Pětiletý průměr byl pro studijní program následující:

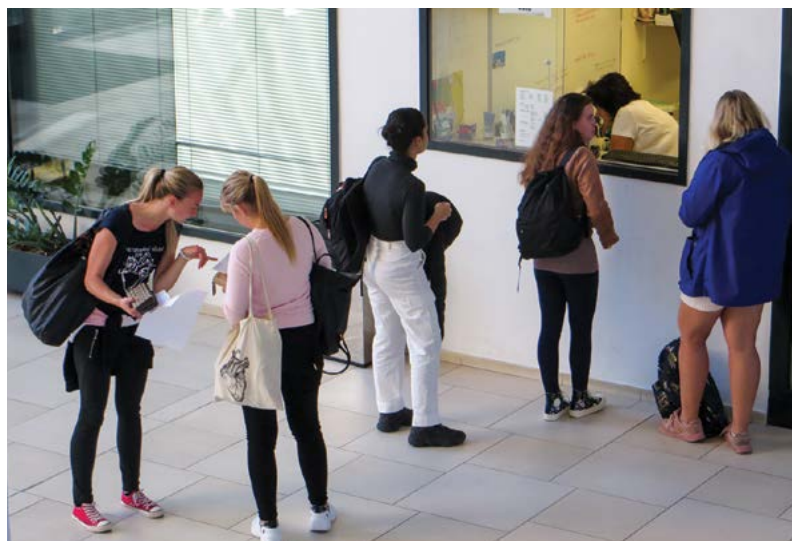
ČESKÝ STUDIJNÍ PROGRAM

Veterinární lékařství (MVDr.) počet studentů 749 a absolventů 130,

Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.) počet studentů 418 a absolventů 50,

Bezpečnost a kvalita potravin (Bc.) počet studentů 193 a absolventů 58,

Bezpečnost a kvalita potravin (Mgr.) počet studentů 87 a absolventů 41,

Copy centrum na univerzitě je studenty velmi využíváno

Tabulka č. 1

Počty studentů (Čes)	2014	2015	2016	2017	2018
	studenti	studenti	studenti	studenti	studenti
Veterinární lékařství (MVDr.)	784	783	740	736	701
Bezpečnost a kvalita potravin (Bc.)	262	244	196	150	114
Bezpečnost a kvalita potravin (NaMgr.)	106	101	75	80	72
Ochrana zvířat a welfare (Bc.)	117	167	187	204	227
Ochrana zvířat a welfare (NaMgr.)	0	24	73	85	84
Zdravotní nezávadnost a kvalita potravin v gastronomii (Bc.)	0	0	13	12	15
Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.)	426	450	428	411	375
Farmacie (Mgr.)	703	714	726	725	700

Tabulka č. 2

Počty studentů (Ang)	2014	2015	2016	2017	2018
	studenti	studenti	studenti	studenti	studenti
Veterinární lékařství (MVDr.)	195	214	203	200	185
Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.)	6	2	0	8	13
Farmacie (Mgr.)	88	73	66	46	30

Tabulka č. 3

Počty absolventů (Čes)	2015	2015	2016	2017	2018
	absolventi	absolventi	absolventi	absolventi	absolventi
Veterinární lékařství (MVDr.)	154	120	130	113	134
Bezpečnost a kvalita potravin (Bc.)	68	68	50	60	46
Bezpečnost a kvalita potravin (NaMgr.)	47	52	35	34	35
Ochrana zvířat a welfare (Bc.)	0	36	58	45	50
Ochrana zvířat a welfare (NaMgr.)	0	0	0	17	37
Zdravotní nezávadnost a kvalita potravin v gastronomii (Bc.)	0	0	0	0	0
Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.)	31	35	54	51	80
Farmacie (Mgr.)	150	135	118	127	138

Tabulka č. 4

Počty absolventů (Ang)	2015	2015	2016	2017	2018
	absolventi	absolventi	absolventi	absolventi	absolventi
Veterinární lékařství (MVDr.)	17	11	27	25	26
Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.)	0	0	0	0	0
Farmacie (Mgr.)	23	21	18	19	11

Ochrana zvířat a welfare (Bc.) počet studentů 180 a absolventů 47,

Ochrana zvířat a welfare (Mgr.) počet studentů 67 a absolventů 27,

Zdravotní nez. a kvalita potravin v gastronomii (Bc.) počet studentů 13 a absolventů 0,

Farmacie (Mgr.) počet studentů 717 a absolventů 134.

ANGLICKÝ STUDIJNÍ PROGRAM

Veterinární lékařství (MVDr.) počet studentů 199 a absolventů 21,

Veterinární hygiena a ekologie (MVDr.) počet studentů 6 a absolventů 0,

Farmacie (Mgr.) počet studentů 61 a absolventů 18.

Počty studentů a absolventů v jednotlivých studijních programech a jednotlivých letech jsou uvedeny zvlášť pro české studijní programy, zvlášť pro anglické studijní programy v tabulkách.

Z údajů uvedených v tabulkách vyplývá, že dochází k proměně v počtu studentů a případně absolventů mezi jednotlivými studijními programy,

Studenti v Studijním a informačním centru Univerzity

nicméně celkové počty studentů i absolventů univerzity se příliš nemění a jen nepatrně kopírují demografickou křivku populace maturitních ročníků.

text: V. Večerek
foto: archiv VFU Brno
počty: Studijní oddělení fakult

Koňský Pokémon jménem Rapidash je symbolem veterinárního půlení 2019

Veterinární půlení

Měsíc listopad je spojen s tradicí na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno, kterou již mnoho let udržují studenti veterinárních studijních programů. Je spojen s tradicí, která souvisí s délkou veterinárního studia. Studenti, kteří úspěšně absolvují polovinu délky svého tak obtížného studia, mají důvod k oslavám. Polovina obtížné cesty je za nimi, a to je potřeba důstojně a s potřebnou dávkou studentské recese sdělit akademické obci a také řádně oslavit.

Sdělení akademické obci se v souladu s tradicí uskutečňuje formou alegorického nazdobení symbolu veterinárního studia, bronzové plastiky koně Ardo v areálu univerzity. Letošní nazdobení bylo ve formě veterinární, Ardo byl ovázan obinadly a tak přijal dočasně statut veterinárního pacienta

univerzity. Kůň tak nabyl barvu bílou a přizdobení hřívou, končetin a ohonu ve formě oranžových plamenů pravděpodobně mající zvýraznit rychlý pohyb veterinárním studijním programem k jeho úspěšnému zakončení, které se předpokládá již za tři roky.

Řádná oslava veterinárního půlení se již tradičně odehrává na místě k tomu určeném a disponující dostatečnou zásobou nápojů a jídla, v brněnském podniku Fléda, který toto půlení dokáže zvládnout.

Za akademickou obec tedy popřejme veterinárním studentům radostnou a odpovídající oslavu a po ní další úspěšné tři roky studia všem pūlicím veterinární studentům.

text: V. Večerek
foto: autor

Pozvání na veterinární půlení pro studenty

Čeští veterináři pracují na unikátním projektu záchrany nosorožců severních

UMĚLÉ OPLODNĚNÍ MŮŽE ZACHRÁNIT JIŽ DE FACTO VYHYNULÝ DRUH

Čeští veterináři pracují na unikátním projektu záchrany nosorožců severních. Je významné, že se veterinární medicína v České republice může pochlubit takto unikátními výsledky.

Vlastní metoda umělého oplodnění, tedy transferu embrya do náhradní matky, je ve veterinární medicíně u různých druhů zvířat již dlouhodobě využívána, a dokonce předcházela využití umělého oplodnění u lidí, takže v této oblasti je veterinární lékařství bezesporu průkopníkem.

Výjimečnost tohoto mezinárodního projektu, jehož se účastní ZOO Dvůr Králové nad Labem, spočívá v tom, že bylo třeba vyvinout speciální nástroje, což je záležitost dlouhodobá a nákladná, originální přístup vyžadovaly rovněž anatomické poměry těla nosorožce při odběru vajíček a náročné bylo rovněž to, že se postup v posledních měsících opakovaně ověřoval na příbuzných nosorožcích jižních, jejichž samice by v budoucnu měly posloužit také jako náhradní matky.

Z pohledu Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, tedy instituce, která jako jediná v České republice poskytuje vzdělání veterinárním lékařům, a která sama o sobě zaznamenává v řadě oblastí výzkumu velmi významné úspěchy v rámci evropské

Rektor prof. Nečas při živém vstupu ČT 24

a světové veterinární medicíny, je potěšující, že mezinárodní tým odborníků, v němž hrají prim právě absolventi VFU Brno, dosáhl těchto unikátních výsledků.

text: rektor VFU
foto: archiv VFU

VFU Brno získává muzeální předměty od svých učitelů i kolegů z praxe

Čas od času se obrátí na Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno veterinární lékaři z praxe a nebo učitelé VFU Brno s tím, že by věnovali univerzitě historické knihy z oboru veterinární medicíny, historické veterinární nástroje, předměty a pomůcky.

Veterinární a farmaceutická univerzita v rámci své muzeální činnosti tyto předměty shromažďuje, třídí, uchovává a příležitostně i vystavuje. Univerzita tak vykonává své společenské poslání centra veterinární medicíny, a to i z pohledu uchovávání historicky cenných a zajímavých a nebo

jinak významných veterinárních předmětů a veterinární literatury.

V letošním roce věnoval univerzitě řadu historicky zajímavých veterinárních knih rektor Veterinární a farmaceutické univerzity prof. Nečas. Předměty za VFU Brno do historických sbírek univerzity převzal MVDr. Karel Kovařík, vedoucí pracoviště, které na univerzitě tyto historické předměty a literaturu shromažďuje a uchovává.

text: V. Večerek
foto: archiv VFU Brno

Prof. Nečas daroval historické veterinární knihy univerzitě

Historické veterinární knihy

Prof. Nečas předává historické knihy Dr. Kovaříkovi

Příměstský tábor pro děti zaměstnanců univerzity

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR PRO DĚTI ZAMĚSTNANCŮ NA VFU

V letošním roce, po jednorocní pomlce, zaviněné rekonstrukcí palubovky v sportovní hale univerzity, proběhl na konci prázdnin Příměstský tábor pro děti zaměstnanců VFU Brno.

Celkem se přihlásilo úctyhodných 29 účastníků ve věku od 5 do 14 let. Pro všechny byl připraven pestrý program, který zahrnoval sportování v nejrůznějších podobách, péči o koně, jízdy na koních a drobné hry s angličtinou.

Součástí programu byly dva celodenní výlety. Jeden do naučného brněnského centra VIDA a druhý, autobusový, do Moravského krasu, kde jsme si prohlédli jeskyni Balcarku a propast Macochu.

Tábor byl zakončen slavnostním grilováním a předáním diplomů, pamětních fotografií a drobných sladkostí ve Sportovním areálu v Jedovnicích.

Všem se na táboře líbilo a všichni se již těší na příští ročník. Tak zase, za rok!!

text: Chodníček
foto: autor

Výlet v rámci příměstského tábora

28. sezóna putování s Exodem

Pohled na Marmoladu

Letošní turistické putování po Alpách, které pořádáme pro zaměstnance, studenty a příznivce Exodu při VFU Brno již 28 roků, jsme zahájili jednodenním výletem 1. června 2019.

K otevření nové sezóny jsme tentokrát zvolili jarní výstup na vyhlídkový vrchol Gemeindealpe (1 626 m), který leží nedaleko poutního města Mariazell uprostřed přírodního parku Ötcher-Tormäuer. Po dosažení vrcholu, který je oblíbeným cílem rakouských turistů, jsme sestoupili do soutěsky Ötschergraben a prošli jí kolem dvou vodopádů a přehrady Erlaufsee až k autobusu do Mitterbachu.

Pro tradiční týdenní prázdninové základny jsme v letošním roce připravili tři nové turnusy v italských Dolomitech a jeden opakovací v Berchtesgadenských Alpách. V Dolomitech jsme se po dvaceti le-

Pohled na kemp Malga Ciapela z lanovky na Marmoladu

tech vrátili pod jejich nejvyšší horu, pod Marmoladu. V kempu Malga Ciapela jsme vybudovali základní tábor a každý den vyjžděli do okolních horských skupin, v nichž jsme podnikali nezapomenutelné vysokohorské túry. V sobotu 27. července jsme se přemístili k rakouskému Salzburku do kempu Schloss Aigen. Odtud jsme časně ráno přejížděli hranice do Německa, kde jsme v Berchtesgadenských Alpách zopakovali nejkrásnější túry z minulého roku.

S naší 22. tuzemskou cykloturistickou základnou jsme tentokrát zamířili do západních Krkonoš. Byli jsme ubytováni v rekreačním středisku Eden v Herlíkovicích. Díky příznivému počasí jsme po celý týden vyjžděli do nejnámějších krkonošských středisek a navštívovали nejhezčí místa našich nejvyšších malebných hor.

Výstup na Monte Adam

Letošní úspěšnou turistickou sezónu jsme uzavřeli v sobotu 19. října jednodenním výletem do rakouského pohoří Veitschalpe.

text: J. Kubernát
foto: autor

Na hřeben Padonu

Kancléři na VFU Brno

S činností vysoké školy je, zejména na tradičních vysokých školách, spojena funkce kancléře.

Jedná se o administrativní funkci vedoucího kancléře rektora, jehož posláním je řídit provoz kancléře rektora, tj. zejména organizační náležitosti programu rektora, administrativně správní chod kancléře rektora a zajišťovat formální úroveň dokumentů spojených s agendou rektora.

Navíc je tato funkce tradičně na VFU propojena s organizací vzniku některých významných dokumentů univerzity, zejména výroční zprávy o činnosti univerzity a některých dalších dokumentů, a dále také se zajišťováním kontaktu s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a ostatními ministerstvy, dále kraji a městem Brnem, dalším státními a veřejnými orgány a organizacemi, profesními organizacemi a případ-

ně také s partnerskými univerzitními úřady v zahraničí.

Funkce kancléře vznikla na VFU Brno poměrně pozdě, až k 1.6. 2012, a její vznik byl inspirován úřady kancléře na jiných vysokých školách u nás i v zahraničí.

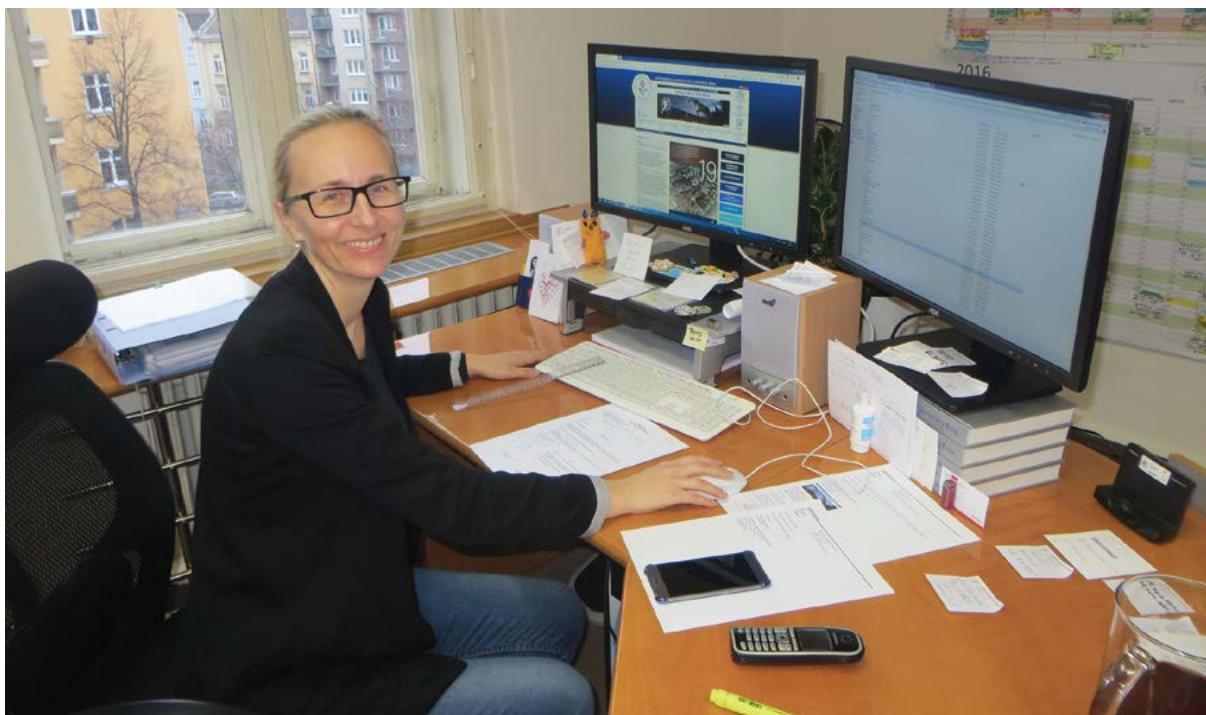
První kancléřkou VFU Brno se stala Mgr. Barbora Šolcová. Činnosti kancléřství na VFU Brno vtiskla rámcem vysoce aktivní činnosti, obsahové i časové přesnosti a formát rozvoje administrativně správního chodu úřadu rektora s velkou mírou samostatnosti při vypracovávání dokumentů spojených s agendou rektora. Funkci vykonávala od 1. 6. 2012 do 31.5. 2016.

Druhou kancléřkou VFU Brno se stala Ing. arch. Gabriela Chmelařová, na VFU nastoupila 1. 7. 2016 a funkci kancléřky vykonává doposud. Kancléřství pokračuje ve výkonu ad-

ministrativně správního chodu agendy rektora na vysoké úrovni věcně náplně i časování činnosti a v rozvoji činnosti kancléře rektora ve smyslu prohlubování činnosti univerzity v souladu s novelou zákona o vysokých školách. S rostoucí agendou související s rozšiřováním administrativy na základě požadavků vyplývajících z právních předpisů i rozsáhlejší komunikace vysokých škol s MŠMT je úřad kancléře univerzity v současné době velmi vytíženou součástí rektorátu.

Zřízením úřadu kancléře před 7 lety i úrovní jeho činnosti se VFU zařadila mezi univerzity naplňující tradiční historicky kontextové funkce spojené s administrativně správním chodem uznávané univerzity.

text: V. Večerek
foto: archiv VFU

Kancléřka univerzity Ing. arch. Gabriela Chmelařová

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ A ŘÍZENÍ KE JMENOVÁNÍ PROFESOREM NA VFU BRNO V OBDOBÍ 2014 AŽ 2018

FAKULTA VETERINÁRNÍHO LÉKAŘSTVÍ

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ

**MVDr. Vladimír Jekl, Ph.D.,
DipECZM**

Obor: Choroby psů, koček a zájmových zvířat

Habilitační práce: Degu (*Octodon degus*) a pet and laboratory animal with the emphasis on dental diseases

Habilitační přednáška: Chirurgické zákroky u drobných savců

VR FVL 8. 12. 2015

Jmenován rektorem od 14. 3. 2016

MVDr. Markéta Sedlinská, Ph.D.

Obor: Choroby koní, přežvýkavců a prasat

Habilitační práce: „Equine stud surgery“ v podmínkách České republiky

Habilitační přednáška: Vývoj gravidity u klisen

VR FVL 21. 11. 2017

Jmenována rektorem od 1. 3. 2018

FAKULTA VETERINÁRNÍ HYGIENY

A EKOLOGIE

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ

RNDr. Oldřich Sychra, Ph.D.

Obor: Veterinární ekologie a choroby volně žijících zvířat

Habilitační práce: Všenky volně žijících pěvců

Habilitační přednáška: Ektoparazité jako významní vektorů chorob zvířat

VR FVHE 13. 6. 2014

Jmenován rektorem od 6. 10. 2014

Ing. Jana Blahová, Ph.D.

Obor: Veterinární biochemie, chemie a biofyzika

Habilitační práce: Biochemické markery jako indikátory zatížení organismu ryb látkami znečišťujícími vodní prostředí

Habilitační přednáška: Biochemické změny v organismu vodních živočichů po expozici endokrinními disruptory

VR FVHE 27. 10. 2017

Jmenována rektorem od 22. 11. 2016

MVDr. Josef Kameník, CSc., MBA

Obor: Hygiena a technologie potravin

Habilitační práce: Bakterie mléčného kvašení v oboru zpracování masa

Habilitační přednáška: Maso jako vehikulum šíření původců alimentárních onemocnění

VR FVHE 6. 4. 2018

Jmenován rektorem od 1. 5. 2018

MVDr. Hana Bandouchová, Ph.D.,

Dipl. ECZM

Obor: Veterinární ekologie a choroby volně žijících zvířat

Habilitační práce: Syndrom bílého nosu u hibernujících netopýřů

Habilitační přednáška: Poraněná a handicapovaná zvířata v péči veterinárního lékaře – ježci

VR FVHE 16. 11. 2018

Jmenována rektorem od 1. 2. 2019

ŘÍZENÍ KE JMENOVÁNÍ PROFESOREM

doc. MVDr. Pavel Široký, Ph.D.

Obor: Veterinární ekologie a choroby volně žijících zvířat

Profesorská přednáška: Koncepce vědecko-výzkumné a pedagogické činnosti v oboru Veterinární ekologie

a choroby volně žijících zvířat

VR FVHE 16. 12. 2016

VR VFU 20. 3. 2017

Jmenován prezidentem od 19. 6. 2017

FARMACEUTICKÁ FAKULTA

HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ

doc. PharmDr. Jan Gajdziok, Ph.D.

Obor: Farmaceutická technologie – galenická farmacie

Habilitační práce: Perorální a orální lékové formy ovlivňující přívod a dostupnost léčiva do organismu

Habilitační přednáška: Zvyšování biologické dostupnosti léčiv formulací liquisolid systémů

VR FaF – 21.5. 2015

Jmenování rektorem od 5. 6. 2015

Doc. Blahová při výuce studentů

Doc. PharmDr. Renata Kubínová, Ph.D.

Obor: Farmakognosie

Habilitační práce: Studium přírodních chemoprotektiv

Habilitační přednáška: Přírodní látky jako modulatory detoxikačních enzymů

VR FaF 21. 5. 2015

Jmenování rektorem od 5. 6. 2015

doc. PharmDr. Peter Kollár, Ph.D.

Obor: Farmakologie a toxikologie

Habilitační práce: Využití buněčné linie THP-1 při hodnocení toxicity, protizánětlivých a antiproliferačních účinků nových potenciálních léčiv

Habilitační přednáška: In vitro metody hodnocení toxicity nových látek

VR FaF 11.9. 2014

Jmenování rektorem od 6. 10. 2014

doc. PharmDr. Aleš Franc, Ph.D.

Obor: Farmaceutická technologie – galenická farmacie

Habilitační práce: Obalené pelety se zpožděným uvolňováním glukosy

Habilitační přednáška: Zavádění pevných lékových forem do výroby

VR FaF 11. 6. 2018

Jmenování rektorem od 1. 12. 2018

ŘÍZENÍ KE JMENOVÁNÍ

PROFESOREM

prof. PharmDr. Petr Babula, Ph.D.

Obor: Farmakognosie

Profesorská přednáška: Rostliny a farmacie – od empirie k vědě

VR FaF 10. 11. 2016, VR VFU 5. 12. 2016

Jmenován prezidentem od 19. 6. 2017

MVDr. Radka Dobšíková, Ph.D. úspěšně habilitovala na VFU Brno

Doc. MVDr. Radka Dobšíková, Ph.D. studium FVHE VFU Brno ukončila v roce 1998.

Doktorskou dizertační práci obhájila a titul Ph.D. získala v roce 2004 na FVHE VFU Brno v oboru Ekologie, ekotoxikologie a radiobiologie.

Na Veterinární a farmaceutické univerzitě působí od roku 2003. V současné době se podílí na pedagogické a výzkumné činnosti Ústavu ochrany zvířat, welfare a etologie, je garantem předmětů Fyziologie

zvířat, Poruchy chování zvířat, Farmakologie v produkci potravin, Farmakologie v produkci potravin a rezidua léčiv v potravinách. Je členem komise pro obhajobu kvalifikačních prací a pro státní závěrečnou zkoušku pro BSP a NaMSP Ochrana zvířat a welfare. Od roku 2014 působí jako proděkanka pro vzdělávání FVHE VFU Brno a člen Rady vysokých škol.

Doc. MVDr. Radka Dobšíková, Ph.D. v rámci habilitačního řízení

předložila habilitační práci na téma Nejčastější příčiny poškození a úhynu ryb v důsledku environmentálních změn. Docentkou byla jmenována na základě úspěšného habilitačního řízení před Vědeckou radou Fakulty veterinární hygieny a ekologie pro obor Veřejné veterinární lékařství a toxikologie rektorem VFU Brno s účinností od 1. 10. 2019.

text: redakce
foto: V. Večerek

MVDr. Dobšíková při obhajobě své habilitační práce před Vědeckou radou FVHE

Doc. Maršálek jmenován docentem na vědecké radě rektorem VFU Brno

Ing. Petr Maršálek, Ph.D. habilitoval na VFU Brno

Doc. Mgr. Petr Maršálek, Ph.D. studium absolvoval v roce 2000 na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity Brno ve studijním oboru Analytická chemie. V letech 2001 až 2005 pracoval na oddělení chemie Státního veterinárního ústavu Brno. V letech 2005 až 2007 pracoval ve firmě Pragolab s.r.o., kde se věnoval prodeji přístrojů pro atomovou a molekulovou spektrometrii a hmotnostní spektrometrii s indukčně vázaným plazmatem.

Titul Ph.D. získal v roce 2006 v oboru Veterinární toxikologie a toxikologie potravin na Fakultě veteri-

nární hygieny a ekologie Veterinární a farmaceutické univerzity Brno.

Na Veterinární a farmaceutické univerzitě působí od roku 2008. V současné době se formou přednášek a cvičení podílí na výuce předmětů Instrumentální metody v analýze potravin a Laboratorní vyšetřování vzorků IV – instrumentální analýza. Formou cvičení se dále podílí také na výuce Biostatistika a Bakalářská práce – literární poznatky.

Ve své vědecké práci se zaměřuje zejména na vývoj metod chromatografie a hmotnostní spektrometrie pro oblast veterinárních aplikací.

Doc. Mgr. Petr Maršálek, Ph.D. v rámci habilitačního řízení předložil habilitační práci na téma Aplikace metod chromatografie a hmotnostní spektrometrie ve veterinární chemii a biochemii. Docentem byl jmenován na základě úspěšného habilitačního řízení před Vědeckou radou Fakulty veterinární hygieny a ekologie pro obor Veterinární biochemie, chemie a biofyzika rektorem VFU Brno dne 1. 11. 2019.

text: redakce
foto: V. Večerek

Veterinární lékaři – váleční veteráni – zahraniční mise

Sdružení válečných veteránů ČR (SVV) je spolkem, který byl založen v roce 1992 vojáky v činné službě a záloze, účastníky válečné operace v Perském zálivu.

SVV ČR je nezávislou nevládní organizací, a za novodobé válečné veterány označuje účastníky zahraničních misí, kterých se Česká republika, resp. tehdejší Československo, začala účastňovat po roce 1989.

První takovou misí bylo vyslání čs. protichemické jednotky do Perského zálivu v roce 1990 pod hlavičkou OSN. Válečným veteránem je příslušník ozbrojených sil (Armády ČR, Vojenské policie, Policie ČR), který nepřetržitě, alespoň po dobu 30 kalendářních dnů konal službu v místě ozbrojeného konfliktu nebo službu v mírových operacích podle rozhodnutí mezinárodní organizace, jíž je Česká republika členem.

Poté následovaly mise v zemích bývalé Jugoslávie, v Iráku, Kosovu či Afghánistánu. Absolventi z naší univerzity, kteří se těchto misí zúčastnili, jsou registrováni jako váleční veteráni.

Afghánistán – 7 veterinárních lékařů (1x hodnost plukovníka, 2x hodnost podplukovníka, 2x hodnost major, 2x hodnost kapitán), působících jako vedoucí laboratoře, mikrobiolog polní nemocnice a hygienik, mikrobiolog, veterinární lékař kontingentu, starší veterinární lékař, veterinární lékař.

Irak – 2 veterinární lékaři (1x hodnost plukovníka, 1x hodnost podplukovníka), působící jako velitel polní laboratoře polní nemocnice, hygienik kontingentu polní nemocnice.

Kosovo – 9 veterinárních lékařů (1x hodnost plukovníka, 3x hodnost pod-

Zahraniční vojenská mise – odběr vzorků v terénu

Pojízdná mikrobiologická laboratoř v 6. polní nemocnici (Afghánistán)

plukovníka, 1x hodnost major, 4x hodnost kapitán,) působících na pozici veterinární lékař.

Kuvajt – 5 veterinárních lékařů (1x hodnost plukovníka, 3x hodnost podplukovníka, 1x hodnost major), půso-

bících jako náčelník oddělení biologické ochrany, náčelník laboratoře PCR, veterinární lékař – monitoring ZHN, veterinární lékař – biologická ochrana, veterinární lékař.

Mali – 2 veterinární lékaři (2x hodnost kapitán), působící jako hygienik kontingentu EU, hygienik

Absolventi naší univerzity se tak jako veterinární lékaři zúčastnili těchto misí v různých vojenských hodnostech a v různých odborných a pracovních zařazeních. V současné době je evidováno 25 veterinárních lékařů jako válečných veteránů.

Určitým poděkováním naší společnosti je i každoroční připomenutí si dne válečných veteránů, kterému je věnován u nás 11. listopad. Oslavy dne válečných veteránů jsou historicky spojeny s datem 11. 11. 1918, kdy v tento den podepsali zástupci Německa v salonním železničním voze maršála Ferdinanda Foché u Compiègne dohodu o příměří, která vstoupila v platnost v 11 hodin téhož dne, a Německo kapitulovalo. Datum konce 1. světové války vedlo ke vzniku celosvětově uznávaného svátku, který dnes v mnoha zemích světa symbolizuje i květ vlčího máku. Najdete ho nejen na klopách kabátů, ale také na společenských a večerních šatech, na automobilech, jsou jimi v některých zemích ozdobeny celé ulice, výlohy obchodů a společenské prostory.

Tento den, nazvaný Dnem válečných veteránů, je u nás připomínán jako významný od roku 2001, a ve světě je nazývaný také Poppy Day (Den vlčího máku). Inspirací jeho vzniku bylo to, že na dělostřeleckých polích první světové války, tam kde byla půda rozbita dělostřeleckými granáty, tak se tam nejdříve uchytily a vyrůstaly makové květy z poškozených makovic, což se stává tradicí i u nás. Tento květ rov-

Přijetí válečných veteránů u hejtmana Jihomoravského kraje

něž použily ženy jako symbol památce padlých a pak následovaly umělé vlčí máky, které se pak začaly prodávat, a výtěžek šel na pomoc válečným invalidům. Současně tam také vznikla i báseň kanadského lékaře Johna McCrae „Šílenství na flanderských polích“. I když se symbol vlčího máku u nás dostává do povědomí lidí velmi pomalu a obtížně, je zásluhou Asociace nositelů legionářských tradic, která se o to snaží od roku 2006, že se situace mění k lepšímu. I proto jsme byli přijati na oficiálních místech v celé naší republice na různých úrovních státní správy.

Váleční veteráni, padlí za svobodu své země v minulých válkách, ale i ti, kteří i dnes působí ve válečných konfliktech současného světa, nejsou jen „obyčejní zaměstnanci“, jak se to mnozí snaží prezentovat. Zaslouží si naše díky za to, že obětují své zdraví a životy našemu pohodlí, tomu, abychom se nemuseli bát o své děti, abychom mohli v klidu spát v teplé posteli.

Pomoc současným – novodobým válečným veteránům po návratu ze zahraničních misí byla u nás naplněna i tím, že dne 24. 11. 2016, bylo slavnostně otevřeno první „Komunitní centrum válečných veteránů“ v Brně za přítomnosti ministra obrany Mgr. Martina Stropnického a primátora města Brna. Centrum plní funkci

zprostředkování vztahu k válečným veteránům, jejich rodinným příslušníkům a pozůstalým. Cílem centra je zpětná integrace veteránů do společnosti, pomáhá jim řešit a poskytovat pomoc při řešení následků psychické zátěže, které byli na misích vystaveni, poradenství při řešení rodinných i osobních a jiných problémů po návratu, včetně volnočasových aktivit válečných veteránů, a rovněž tak centrum vystupuje směrem k veřejnosti, školám, vzdělávacím institucím a dalším subjektům.

Poděkování: plk. MVDr. Honegrovi J., a plk. MVDr. Žákovčikovi V., za jejich spolupráci při tvorbě seznamu kolegů na zahraničních misích

text: Karel Kovařík

foto: Karel Kovařík, plk. MVDr. J. Honegr, plk. MVDr. V. Žákovčik

Vlčí mák, symbol válečných veteránů

Za kobyším mlékem

Přijet na koni k vedoucí kobyle, je zážitek

Kyrgyzstán je krásnou zemí

Naším národním nápojem je pivo. Kyrgyzové nad ním krouží hlavou, jsou většinou muslimové a tak pít pivo je pro ně tabu. My se na druhé straně lekáme, že coby hosté sedící se zkříženými nohama na koberci v jurtě budeme muset vypít jejich národní nápoj *kumys*. Ale pozor, z polévky na vás může pošilhávat místní delikatesa, ovčí oko. Kyrgyzstán není jen zemí hor, koní a dobytka, ale také pohostin-

ných lidí a věřte, že pokud se někde jen okolo jurty ochomýtnete, domácí vás pozvou a náležitě uctí.

Náhorní planina okolo jezera Son-Kul leží ve výšce přes tři tisíce metrů nad mořem. V zimě je to nevlídné místo, kde leží přes metr sněhu a prohání se tudy protivné větry, ale v létě se promění na obrovskou pastvinu pro skot, ovce a koně, na kyrgyzské Ngorongoro, ráj přežvýkavců. Háček přijetí do ráje

tkví jen v jediném: stáda se sem musí z okolních údolí přehnat před sedla, do kterých se už jen vydrápat autem, není vždycky jednoduché. Letos držel sníh natolik urputně, že ještě v první polovině června se pastevci v údolích dohadovali, jestli už mají zapraskat bičem anebo počkat. I my jsme zapochybovali, když jsme ve sněhové břečce procházeli mezi sněhovými bariérami a ukazovali řidičům, jestli je za zatačkou volno. Byli rádi. Ti, kteří se drápali nahoru, se modlili, aby nemuseli zastavit, ti, co jeli dolů, aby zastavili. Na planině byla tráva nízká jako u nás v březnu a voda v jezeru ledová. Jak jinak, když okolo byly ještě zbytky sněhu, který navíc každé časně odpoledne napadl? Wikipedie píše, že průměrná teplota jezerní vody je $-3.5\text{ }^{\circ}\text{C}$ a kolísá mezi $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ v lednu až po „báječných“ červencových $11\text{ }^{\circ}\text{C}$. Čert ví, jestli letos vůbec stoupla k desítkám? Raději jsme okolní mokřady obcházeli uctivým obloukem, a když jsme sedlali koně, ani těm se do vody, byť jen po spěnky, nechtělo. A to jsou zdejší koně hodně otužilí! Ale když se strhla bouřka a kroupy začaly být hodně nepřijemné, sami přidali do kroku.

Vrátili jsme se do jurty, posadili se kolem samovaru a připouštěli si podle libosti do šálků horkou vodu. Čaj se

Mladé koně je třeba vyvazovat

zde připravuje ruským způsobem, ze *zavarky*, hutného černého a ústa stahujícího čajového výluhu. K tomu pár sušenek a nezbytné *varenie*, výborná, hodně sladká zavařenina z malin nebo jahod. Sladit čaj cukrem? Kdepak, vložte lžičku *varenie* do úst a pijte přes ně čaj. Jistě vám nabídnou suché sýry, které zde tvarují do kuliček. Musí se „rozpustit“ v horké vodě, ale klidně je můžete pocucávat s čajem, jen nekousat, jsou tvrdé jako kost!

Hospodyně odešla nadojit mléko, kobyly se dojí pětkrát denně. To víte, že jsme je ještě teplé ochutnali.

Středoasijská pastevci ale čerstvé mléko nepijí, mají k tomu pádný důvod, většinou chybí anebo se nedostatečně v tenkém střevě tvoří enzym laktáza, jsou laktózo-intolerantní a nerozštěpená laktóza pak umí v tlustém střevě nadělat nepříjemné patálie. Mléko je ale pro pastevce nedostupnějším nápojem i potravinou, a tak je konzumují zkysané, tedy bez mléčného cukru, který spotřebovaly kvasinky a laktobacily. Ke kravskému zkysanému mléku přidávají máslo, aby byl *ečegej* hladší a výživnější. Stejně tak k ovčímu a říkají mu *atalak*. Koňské zkva-

šené je přírodní a říkají mu *kumys*, (кымыз). Někde můžete na žízeň dostat i kvašený mléku podobný nápoj, který voní po obilí. Je to kvašené obilí, domácí *kvass*. Na ulicích ho běžně koupíte už ve fázi jeho čistění, tedy lehce zakalený, domácí čerstvý je přítomností škrobu až mléčné barvy. Kumys má v Kyrgyzstánu národní gloriolu! Je lékem, tvrdí ti, kteří ho pijí, ale vzápětí dodávají, že musí být vyrobený z mléka kobyly, které byly klidné, krmené jarními bylinami a nejlépe nadojené v období úplňku. Nejhorší je prý kumys v okolo novoluní, ten se prý hodí jen k obyčejnému pití. My přijeli do Kyrgyzstánu v období konce *ramadánu*. Správně bychom měli dodržovat *saum*, jíst a pít jen po západu slunce, jenže pro cestovatele platí v islámském světě výjimka: *Ti na cestách dodržují půst podle svých možností, stejně tak jako staří lidé, děti a těhotné ženy*. Někdy je přece jenom výho-

Stáda ovcí čekajících na otevření průsmyku

Správný kumys musí být vyrobený z mléka neuvázané kobyly

Malý prodavač kumysu

da, být starším. Z půstu jsme se tedy vyvlékli, ale co kumys? Měl prý právě nižší léčebné účinky, které klesají stejně, jak ubývá měsíc. Muslimský lunární kalendář začíná novoluním, takže nejlepší je uprostřed měsíce. Dostávali kumys od tříletých klisen, který je určen hostům a podporuje dobrou náladu a dobrá nálada je prý cestou k dlouhověkosti. Tento kumys je hladký, se stářím se u něj zvyšuje kyselost a ští-

plavost. Hygienici a potravináři, usmíváte se nad tou zaručeně dobrou náladou? My přece víme své, v kumysu je alkohol! Sice pouze kolem jednoho procenta, ale náš ruský řidič, když jsme mu kumys nabízeli, se i na toto procento vehementně vymlouval. A to jsme mu vůbec nenabízeli kumys nahořklý, ten se vyrábí z mléka starších klisen a je odpradáva určený pro bojovníky.

Kvalitu kumysu ovlivňuje i péče o klisnu. Říká se, že musí dávat mléko dobrovolně a nesmí ji přitom nikdo držet. Mléko od šťastné klisny! Welfare zaplavilo svět. Zvláštní je, že především ten západní, který se od hospodářských zvířat odcizil, a paradoxně se jím nejčastěji zaklínají ti, kteří o chovu zvířat mnoho nevědí a se zvířaty to prakticky už vůbec neumí. Kyrgyzští pastevci pojem welfare neznají, zato to se zvířaty umí. Víte, jak se dojí kobyly a jak ji přesvědčíte, aby neutíkala? Dáte její hříbě do školky. Přivážete je na dlouhé lano vedle stejně starých kamarádů a hříbata si v kolektivu nejen rychle zvykají, ale také zázračně rychle se učí. A matky? Pocházejí okolo, po očku sledují svého potomka, sem tam mu dají napít a jen co uvidí ženu hospodáře s vědrem, už se staví do fronty, pro závěrečné pohlázení. Kdepak jí ale sáhnout na vemínko někdo cizí! Kobyly se nesmí vydojit, stačí necelý litr, hospodář se musí podělit s hříbaty.

K výrobě kumysu se po staletí používala *saba*, tradiční kožený vak vyrobený z kůže přirozeně zemřelé klisny, jenže dnešní doba plastová se odrazila i zde. Dojí se do plastového vědra, ani kumys se už nepije z dřevěných misek *tostak*, ale z porcelánových na čaj anebo přímo z pet lahví, ve kterých se i u silnic prodává. Až budete z petky upíjet, nejprve důkladně protřepat a pak opatrně otevřete. Jestli se kumysem postříkáte, mám obavy, že vás kamarádi z auta vyhostí.

Jak chutná a kdy je kumys nejlepší? Čerstvý je sice hladký, ale má ještě zbytky laktózy a tak je projímavý. Nejchutnější je prokysaný dvoudenní až tří denní a ještě starší, ten má zase správný rýz. Rozhodně kumys vyzkoušejte a nevěřte škarohlídům, kteří ho zařadili mezi desítku nejodpornějších nápojů. Tak jak u nás stojíme frontu na první burčák nebo slavíme Svatomartinské víno či znalci čajů čekají na první *spring flush*, v Kyrgyzstánu se těší z narození prvního hříběte a brzy na to na jarní kumys.

A co to oko v polévce?

Ne nabídl mi je. Nevím, jestli se mám tetelit blahem anebo litovat, že jsem přišel o jeden z kulinárních cestovatelských zážitků.

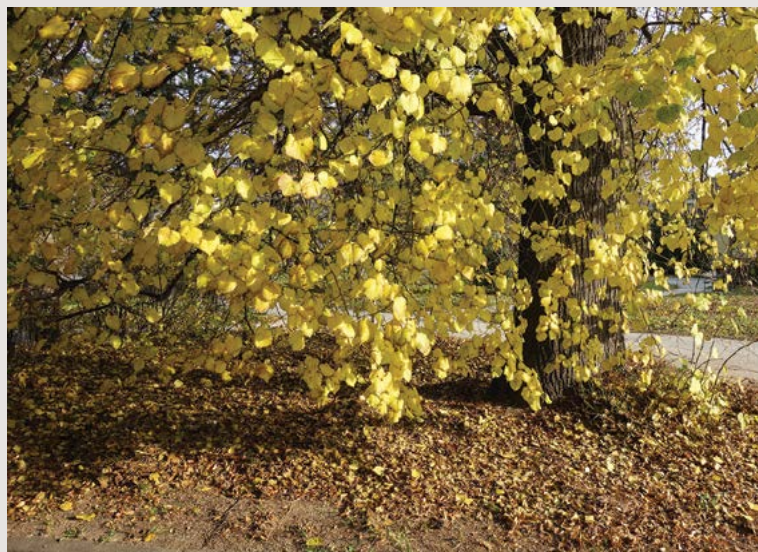
text: L. Steinhauer

foto: autor

Autoportrét autora

POZDNÍ PODZIM NA VFU

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno
ISSN 1803-3830

